

Dosarul nr. 2ra-242/23
2-22005346-01-2ra-09022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centu (jud. A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Inspectoratul Național de Securitate Publică și Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Eremia împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției a Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică și a fost modificată hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 14 ianuarie 2022, Vitalie Eremia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP al MAI cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la data de 19 iunie 2019, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

A menționat reclamantul că, prin hotărârea din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasată din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică în beneficiul lui Vitalie Eremia suma de 2 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată în cauza contravențională nr.5-988/2018 și suma de 2 000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată în cauza respectivă, în rest pretențiile fiind respinse.

A indicat reclamantul că, nefiind de acord cu hotărârea menționată, atât Inspectoratul Național de Securitate Publică, cât și reclamantul au depus apel, iar prin decizia din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău nr.2a-909/21, cererea de apel

formulată de Inspectoratul Național de Securitate Publică a fost admisă, iar cea formulată de avocatul Grosu Sandu în interesele lui Vitalie Eremia s-a respins, fiind casată hotărârea din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

A precizat reclamantul că, nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău, a depus recurs, iar prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, cererea de recurs a fost admisă, fiind casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 noiembrie 2020 și decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea formulată de Eremia Vitalie împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică a fost admisă integral.

A afirmat reclamantul că, Eremia Vitalie în vederea protejării drepturilor și intereselor sale materiale și procesuale, pe cauza menționată supra, fiind asistat de avocat la examinarea cererii de apel și în ordine de recurs, a suportat cheltuieli suplimentare de asistență juridică, în mărime de 5 750 lei, rezultate din acțiunile Inspectoratului Național de Securitate Publică, prin contestarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 noiembrie 2020, cu casarea acesteia și respingerea acțiunii, fiind necesar ulterior adresarea la instanța de recurs în vederea remedierii erorilor admise de către instanța de fond și cea de apel.

A relatat reclamantul că, în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, la 17 decembrie 2021, prin scrisoare cu aviz simplu a fost expediată somația privind rambursarea benevolă a cheltuielilor de asistență juridică suportate de Eremia Vitalie la etapa examinării în ordine de apel și recurs în mărime de 5 750 lei, potrivit actului de primire-predare a lucrărilor efectuate, însoțit de bonul de plată ce confirmă achitarea serviciilor de asistență juridică suportate suplimentar, iar la 28 decembrie 2021, reprezentantul pârâtului a expediat un răspuns la somație, prin care a informat despre pretinsa demarare a unei proceduri administrative pe marginea somației, fiind calificată drept petiție, care se va examina potrivit rigorilor Codului Administrativ al RM.

A menționat reclamantul că, asistența juridică a fost acordată în scopul apărării drepturilor și intereselor sale, pe marginea cererii de chemare în judecată formulată împotriva pârâtului privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate la examinarea cererii de apel formulate de Inspectoratul Național de Securitate Publică și a recursului împotriva deciziei Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău.

A afirmat reclamantul că, caracterul rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică ce se solicită, se exprimă prin lipsa caracterului exagerat al sumelor reflectate în actul de primire-predare a lucrului efectuat, iar necesitatea cheltuielilor de judecată urmează a fi privită prin existența încălcării sau îngrădirii în exercitare a anumitor drepturi, a căror apărare necesită adresarea în instanța de judecată, în măsura în care nu poate fi soluționat diferendul pe cale extrajudiciară.

A solicitat reclamantul încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică, suportate în cauza civilă nr.2-11556/19 în mărime de 5 750 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză în sumă de 4 050 lei.

Prin hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Vitalie Eremia a fost admisă. A fost încasat din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 750 lei, suportate în cauza civilă nr.2-11556/19 și cheltuieli de judecată suportate în prezenta cauză în sumă de 4 050 lei.

Prima instanță a conchis asupra temeiniciei acțiunii reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate la etapa examinării în ordine de apel și recurs a cauzei civile nr. 2-11556/19, și a dispusă încasarea de la Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP a MAI în beneficiul lui Vitalie Eremia a sumei în mărime de 5 750 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică rezultate din cauza civilă nr.2-11556/19.

Totodată, admitând pretenția reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei acțiuni, instanța a reținut prevederile art. 96, alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, și a constatat că la caz, Vitalie Eremia a fost reprezentat de către avocatul Grosu Sandu, împuternicit în baza mandatului avocațial nr.1737118 din 16 decembrie 2021 (f.d.7), în acest sens solicitând încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4050 lei, sumă confirmată prin bonul de plată seria QL nr.222699 din 01 iunie 2022 și factura fiscală seria IA nr. 0941435 din 01 iunie 2022. (f.d.53)

La 22 iunie 2022, Inspectoratul Național de Securitate Publică a declarat apel nemotivat, iar la 22 septembrie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel casarea integrală a hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică, a fost modificată hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru în partea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică. A fost micșorat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică încasat de la Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP a MAI în beneficiul lui Eremia Vitalie de la 5 750 lei, până la 3 000 lei și cuantumul cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză de la 4 050 lei până la 2 000 lei.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe privind temeinicia pretenției reclamantului/intimat Vitalie Eremia privind compensarea cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică din contul pârâtului/apelant Inspectoratul Național de Securitate Publică, reclamantul având câștig de cauză și prin urmare, fiind în drept să pretindă la compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei. Însă, cât privește cuantumul acestor cheltuieli, instanța de apel a menționat că, pentru determinarea compensației acordate, instanța de judecată urmează să țină cont de complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu

clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

La data de 18 ianuarie 2023, Inspectoratul Național de Securitate Publică a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depusă de Vitalie Eremia.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel și prima instanță la adoptarea soluțiilor nu au stabilit corect raportul dedus judecătii, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, nu au fost stabilite și elucidate pe deplin probele prezentate și nu au dat o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele.

A menționat că Vitalie Eremia a înaintat cerere de chemare în judecată în mod abuziv și neîntemeiat, urmărind scopul prejudicierii bugetului de stat, intențiile sale fiind cu rea-credință, avînd la bază un principiu de înaintare a solicitărilor la nesfârșit în temeiul unui proces civil finisat.

A susținut că reclamantul- intimat cît și reprezentantul acestuia nu au argumentat în nici un mod mărimea prejudiciului material cauzat, la materialele cauzei nefiind anexat un contract încheiat cu avocatul, doar a fost prezentată o listă a acțiunilor întreprinse de avocat, acțiuni exagerate și nejustificate.

La data de 16 februarie 2023, Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 10 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, examinarea în fond a cererii de apel depusă de Inspectoratul Național de Securitate Publică cu respingerea acesteia și menținerea hotărîrii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel cu privire la reducerea cuantumului cheltuielilor de asistență juridică este neîntemeiată, instanța la adoptarea soluției nu a adus argumente motivate în susținerea acesteia, constatînd că cu titlu de practică cuantumurile de asistență juridică se determină după doleanțele instanței de judecată, fapt care vine în contradicție cu practica CEDO și legislația națională.

Prin notificările din 10 februarie 2023 și 21 februarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copiile recursurilor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 125, 131).

Prin referința depusă la 03 martie 2023, Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu a solicitat considerarea ca fiind inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei contestate la 09 ianuarie 2023 (f.d. 109), fapt confirmat prin extrasul poștei electronice a instanței de apel.

Astfel, recursurile declarate la 18 ianuarie 2023 și 16 februarie 2023 sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Inspectoratul Național de Securitate Publică și Vitalie Eremia,

reprezentat de avocatul Sandu Grosu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de către Inspectoratul Național de Securitate Publică și Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Inspectoratul Național de Securitate Publică și Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Inspectoratul Național de Securitate Publică și Vitalie Eremia, reprezentat de avocatul Sandu Grosu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Donove

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic